

ŽIVA COPRNJA
• POHORJA & ISTRE •
ŽIVA ŠTRIGARIJA

Interreg
SLOVENIJA – HRVAŠKA
SLOVENIJA – HRVATSKA
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj
Europska unija | Europski fond za regionalni razvoj

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PIĆAN

Jedinstveni upravni odjel

Pićan 40, 52332 Pićan

Tel: 052/887-048, Fax: 052/887-058

E-mail: opcina.pican@pu.t-com.hr ; www.pican.hr

OIB: 30638625602

OPIS INTERREG PROJEKTA SLOVENIJA – HRVATSKA „ŽIVA COPRNJA – ŽIVA ŠTRIGARIJA“

<i>Prednostna os programa / Prioritetna os programa</i>	Prednostna os 2: Ochrana i trajnostna raba naravnih i kulturnih virov/Prioritetna os 2: Očuvanje i održivo korištenje prirodnih i kulturnih resursa
<i>Programski specifični cilj / Specifični cilj programskog prioriteta</i>	2.1. Aktivno ohranjanje dedišine preko trajnog turizma/Aktivna zaštita baštine održivim turizmom
<i>Akronim projekta / Akronim projekta</i>	ŽIVA COPRNJA
<i>Naslov projekta (dvojezično, če obstaja) / Naslov projekta (dvojezično, ako postoji)</i>	Živa coprnja - aktivno ohranjanje bajoslovnega izročila Pohorja in Istre / Živa štrigarija - aktivno očuvanje tradicije bajoslovja Pohorja i Istre
<i>Številka projekta / Broj projekta</i>	242
<i>Ime organizacije vodilnega partnerja (izvorni jezik) / Naziv organizacije vodećeg partnera (izvorni jezik)</i>	RAZVOJNO INFORMACIJSKI CENTER SLOVENSKA BISTRICA
<i>Trajanje projekta (v meseci) / Trajanje projekta (u mjesecima)</i>	28 mesecev / 28 mjeseca
<i>Začetak projekta / Datum početka</i>	01.08.2017
<i>Zaključek projekta / Datum završetka</i>	30.11.2019

Teritorijalni izazov

Obrađivana područja Pohorje i Istra priznate su turističke destinacije čiji se turizam bazira uglavnom na sportskom (Pohorje) i morskom (Istra) turizmu. Posjetitelji su tako koncentrirani u većim sportsko-rekreacijskim odnosno središtima uz more. Posjet je vezan uz godišnja doba, dok je izvan sezone na oba područja nedovoljna ponuda. Istovremeno su oba područja bogata prirodnom i kulturnom baštinom, a povezuje ih jedinstvena bajoslovna baština, budući da pohorske šume i istarska unutrašnjost prema pričanju nude dom brojnim bajoslovnim bićima koja tvore osnovu za brojne priče – odraz prirode, ljudi i povijesti područja. One nude priliku za sadržajnu nadopunu ponude, čime bi istovremeno osigurali očuvanje ranjive nematerijalne baštine. Projekt će tako obuhvatiti sljedeće zajedničke izazove: područja u zaleđu Pohorja i Istre nisu dovoljno povezana s razvijenijim destinacijama, a postoji veliki potencijal da posjetitelje koji već dolaze u regiju, s inovativnim sadržajima i

ŽIVA COPRNIJA
• POHORJA & ISTRE •
ŽIVA ŠTRIGARIJA

Interreg
SLOVENIJA – HRVAŠKA
SLOVENIJA – HRVATSKA
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj
Evropska unija | Evropski fond za regionalni razvoj

povezivanjem ponuđača također privučemo u posjet zaleđu; bajoslovna baština nudi potencijal za obogaćivanje sadržaja turističke ponude ali joj prijete gubitak nezapisanih tradicija; premalo je znanja o učinkovitim metodama oblikovanja atraktivnih i inovativnih proizvoda na temelju nematerijalne baštine; turistički ponuđači imaju premalo znanja i svjesnosti o mogućnostima nadopuna ponude na osnovu bajoslovne baštine; lokalno stanovništvo i ostali dionici područja nisu dovoljno svjesni značaja jedinstvene bajoslovne baštine, kao ni sustavnog pristupanja njenom trajnom aktivnom očuvanju. Projekt Živa štrigarija će se uhvatiti u koštac sa zajedničkim izazovom s razvojem inovativnog integriranog prekograničnog kulturno-turističkog proizvoda Živa štrigarija– Pohorja i Istre koji će nuditi inovativne načine doživljavanja područja prirodne i kulturne baštine, obogatiti ponudu šireg područja, u zaleđe Pohorja i Istre privući nove posjetitelje i tako stvoriti stimulativnu sredinu za razvoj i nova radna mjesta.

Razlog za sudjelovanje

Pohorje i Istra su poznate turističke destinacije koje većinu gostiju privuku u poznata središta, dok obje imaju zaleđa s bogatom prirodnom i kulturnom baštinom. Bistričko Pohorje i Središnja Istra kao dio inače uspješnih destinacija Maribor-Pohorje (SI) i Istra (HR) ostaju u njihovoj sjeni, a brojni posjetitelji u blizini predstavljaju priliku za raspršivanje posjeta na cjelokupno područje i rasterećivanje najposjećenijih destinacija. Oba područja imaju jedinstvenu bajoslovnu tradiciju s brojnim sličnim elementima. Bajoslovne tradicije Pohorja i Istre predstavljaju jedinstvenost ne samo za uže područje, nego i na nacionalnoj razini u obje države. Partneri već provode aktivnosti za aktivno očuvanje bajoslovlja, ali se na obje strane suočavaju s pomanjkanjem znanja za učinkovit cjelovit pristup tom izazovu. Povezivanjem najiskusnijih organizacija na tom području s obje strane granice, projekt će omogućiti da partnerstvo popuni nedostatke u znanju koji na pojedinom području ometaju učinkovito aktiviranje nematerijalne baštine za razvoj. Povezat ćemo znanja pristupa interpretaciji nematerijalne baštine (Razvojno-informacijski centar Slovenska Bistrica (RIC), Beletrina- zavod za izdavačku djelatnost i Znanstveno-istraživački centar (SAZU), Etnografski muzej Istre (EMI) te razvoja inovativnih digitalnih sadržaja (Beletrina). Beletrina i VAK (Val kulture) su organizatori najvažnijih kulturnih

festivala u Sloveniji i u Hrvatskoj, uključeni su također u međunarodne mreže (Versepolis, programi zajedničke promocije festivala pod okriljem Europskog udruženja festivala). RIC i Pićan su iskusni u oblikovanju proizvoda s povezivanjem lokalnih dionika. Značenje projekta za prekogranično područje pokazuje široka potpora pridruženih partnera–organizacija, koji su na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini odgovorni za razvoj turizma i kulture sa obje strane granice. Sudjelovale su već u prepoznavanju potreba i oblikovanju ciljeva projekta, a aktivne će biti također u platformi Živa štrigarija. Značaj projekta za širi europski prostor iskazuje potpora udruženja europskih radijskih stanica EURANET.

Projektni pristup

Projekt će se uhvatiti u koštac sa zajedničkim izazovima aktivnog očuvanja nematerijalne baštine oblikovanjem inovativnih metoda predstavljanja bajoslovne baštine. Pristup interpretaciji nematerijalne baštine oblikovat ćemo na osnovu analize bajoslovne tradicije područja te znanja stečenih u okviru studijskog posjeta Škotskom centru pripovjedalaštva s bogatim iskustvom na tom području. Uspostavit ćemo platformu dionika i zajedno s njima oblikovati novi integrirani kulturno-turistički proizvod Živa štrigarija Pohorja i Istre koji će na atraktivan način predstaviti bajoslovnu tradiciju: bit će oblikovana ruta koja će voditi po lokacijama registrirane prirodne i kulturne baštine (Bistriški vintgar, grad Pićan i dr). Vodiči po turi će iznositi priče pomoću lutaka ili u ulozu bajoslovnih bića i to tamo gdje se priče događaju- na lokacijama gdje borave bajoslovna bića u šumama, dvorcima. Digitalni vodič će omogućiti individualno interaktivno doživljavanje priča, festival će predstaviti priče široj publici; bit će oblikovane predstave koje će pokretnim kazalištem predstavljati baštinu širem području. Izabrat će se zajedničke maskote koje će biti središnji likovi slikovnice Priče Pohorja i Istre koja će u svrhu očuvanja tradicije također biti podijeljena u knjižnice u SL, HR i EN. Za očuvanje i razvoj proizvoda bit će uspostavljena platforma Živa štrigarija koja će biti mreža turističkih ponuđača, kulturnih stvaraoca, vodiča, lokalnog stanovništva. Za njih će se izvesti obrazovne radionice za podizanje kapaciteta za aktivno očuvanje bajoslovne tradicije. Pristup razvoju je novost na prekograničnom području SI-HR. Sistematičko, s povezivanjem svih ključnih aktera iskorištava potencijale interpretacije nematerijalne baštine za razvoj turizma, što također šire u SI i HR još nije dovoljno obrađeno. Projekt kao takav

služit će kao model, prenosiv na druga područja i priče za obogaćivanje i povezivanje prirodne i kulturne baštine u cjelovite, atraktivne i inovativne turističke proizvode.

Vodeća načela

1. Projekt prati sva načela održivoga turizma budući da odgovorno koristi prirodne, kulturne i društvene izvore za razvoj kulturno-turističkoga proizvoda. Promovira odgovorno postupanje na lokacijama prirodne i kulturne baštine i time doprinosi optimiziranoj uporabi izvora. Sadržaj gradi na autentičnoj nematerijalnoj baštini područja koju želi očuvati u suradnji sa svim dionicima područja. Novi proizvod nudi priliku za gospodarsku djelatnost i dugoročne društveno-ekonomske koristi, raspodijeljene među sve dionike područja.

2. Projekt se naslanja na očuvanje i korištenje nematerijalne kulturne baštine područja. Kao takav ne ugrožava materijalne prirodne ili kulturne izvore, nego se gradi na pismenoj i usmenoj tradiciji. Inovativne metode interpretacije tumačit će nematerijalnu kulturnu baštinu preko priča koje su povezane s točkama prirodne i kulturne baštine, proizvod će se temeljiti na doživljavanju priča pomoću interpretatora (glumaca, lutkara) koji će posjetitelje istovremeno usmjeravati na odgovorno postupanje prilikom posjeta lokacije prirodne i kulturne baštine.

3. Projekt podupire koncept aktivnog očuvanja, jer se bazira na aktiviranju nematerijalne baštine za privlačnu uporabu u svrhe razvoja održivog turizma. Time istovremeno osvještava o značaju bajoslovlja i potiče interes za njegovo očuvanje, a uporabom nematerijalne kulturne baštine održava ga živim i aktualnim. Projekt se gradi na pristupu odozdo prema gore, jer će u okviru oblikovanja proizvoda graditi na lokalnom znanju, potrebama i prijedlozima svih dionika, na temelju kojih će partneri preko projekta izvlačiti zajedničke zaključke i rješenja. Pri tom će biti povezani različiti sektori, vrste organizacija te upravljačke razine.

4. U okviru projekta bit će izrađen proizvod koji se zasniva na osobnom doživljavanju nematerijalne kulturne baštine preko ruta vođenih od strane interpretatora u okviru kazališnih i lutkarskih predstava ili pak individualnog posjeta pomoću digitalne aplikacije. Sama priroda

pojedinih elemenata proizvoda zahtjeva smisljena ograničenja broja posjetitelja koji mogu u isto vrijeme posjetiti određenu lokaciju ili predstavu. To će biti osigurano ograničenjem broja posjetitelja ruta i priredbi, a time će se spriječiti neodgovarajuća preopterećenja lokacija.

5. Pri građenju proizvoda, projekt povezuje sve zainteresirane dionike na području preko uspostave platforme Živa štrigarija koja će povezati upravitelje prirodne i kulturne baštine lokacija na turističkom putu, ponuđače proizvoda i usluga, turističke agencije i destinacijske organizacije, stvaraocce kulturno-umjetničkih programa, škole, društva i ostale. Platforma će biti uspostavljena preko radionica i susreta radnih grupa koje će se odvijati u svrhu zajedničkog razvoja prekograničnog proizvoda. Platforma će također, nakon projekta, održavati i nadograđivati ponudu u okviru Žive štrigarije.

6. Projekt će novim proizvodom obogatiti cjelokupnu turističku ponudu na području Pohorja i Istre. Inovativnim doživljajnim kulturnim sadržajima će privući novi segment posjetitelja te povećati prepoznatljivost područja u zaleđu i privlačnost za posjet cjelokupne destinacije. Omogućit će produženje sezone na cijelu godinu jer je doživljajne sadržaje moguće provesti u svako godišnje doba. Ojačat će mreže ponuđača te suradnju svih dionika preko platforme Živa štrigarija, a izgrađenim povjerenjem i angažmanom svih dionika u oblikovanju i promociji proizvoda, bit će također osigurana dugoročna izdržljivost svih elemenata proizvoda.

7. Projekt uključuje sva 3 horizont.područja. Pod vodstvom istraživačke organizacije ZRC SAZU bit će istražena bajoslovna baština Pohorja i Istre, što će biti osnova za razvoj turističkog proizvoda. Osn. element predstavljanja bajoslovne baštine bit će digitalni vodič potkrijepljen s ostalim digitalnim sadržajima (slikovnica, traženje blaga u stilu Geoc.) koji će omogućiti inovativno i privlačno predstavljanje baštine. Ključne aktivnosti projekta će biti također radionice za jačanje kapaciteta ciljanih grupa za aktivno očuvanje bajoslovne baštine.

Glavni rezultati projekta

Glavni rezultati projekta bit će:

- povećana prepoznatljivost područja i prirodne i kulturne baštine u zaleđu Pohorja i Istre na osnovu bogate bajoslovne baštine područja, a to ćemo postići razvojem i marketingom novog integriranog prekograničnog kulturno-turističkog proizvoda Živa štrigarija Pohorja i Istre;

- povećanje posjetitelja Pohorja i Istre na osnovu novog proizvoda Živa štrigarija i njegovih elemenata: rute Putevima žive štrigarije Pohorja i Istre, digitalnog vodiča Živa štrigarija na dlanu, slikovnice Priče Pohorja i Istre, festivala Štrigarija uživo! kao i izrađenih programskih sadržaja; broj godišnjih posjetitelja područja do 2019. godine u usporedbi sa 2017. godinom povećat će se za 3500 posjetitelja;

- poboljšano znanje ciljanih grupa u svrhu aktivnog očuvanja bajoslovne baštine, što ćemo postići pripremom i održavanjem radionica za turističke radnike, interpretatore, muzejske radnike, radnike u prosvjeti i mlade; održati će se 19 radionica i 1 studijski posjet, kojima će se povećati kapaciteti najmanje za 272 osobe;

- uspostavljeno okruženje za aktivno očuvanje bajoslovne baštine i osiguravanje održivosti turističkog proizvoda: biti će uspostavljena platforma sudionika Živa štrigarija, u kojoj će biti povezani turistički radnici, tvrtke, obrtnici, članovi kulturnih i turističkih društava, mentori umjetničkih grupa, predstavnici lokalne i regionalne vlasti, razvojne agencije;

- poboljšanje okruženja za gospodarski razvoj i povezivanje na osnovu bajoslovne baštine područja: izrađeni novi sadržaji, proizvodi i usluge na osnovu novog turističkog proizvoda (izvorni suveniri, ponuda uz turističku rutu); - trajno očuvanje bajoslovne baštine na osnovu prikupljenog materijala i izrađene slikovnice Priče Pohorja i Istre. Ostvarenim rezultatima projekt će izravno pridonijeti ostvarenju programskog pokazatelja, jer će se sa novih 3500 posjetitelja na projektnom području pridonijeti povećanju broja posjetitelja na programskog područja Slovenija-Hrvatska.